

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Casus. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](#)

Tractatus

III

Quinta. Si autem est distans: debet ei chlepm et Frede. de sensis et Archiepm in res mitti aut depositari tecum.

Sexta. Si autem est incognitus: debet per eius ania erogari paupibz.

Casus. xliv.

Verit. xliv. ut si sufficiens ista restituio: Petrus de ferno debet Henrico de puto aureos quod exortis per vias: et ponit se in manibz ei offerens se paratu oia restituere: rogatis tibi ut faciat cum eo misericordia: et accipiat unam preceps/ alia remissa: Ad hoc runder Archieps. q. pre. ti. q. et Pisa. et restitutio primo. et Ray. et frater Egi. dicitur in qd. Hostiensis. Frederic de Se. Joan. And. Lauren. de ridol. et multi alijs. et distinguendu est finis mete oim. quod aut iste est vere parat restituere: aut non. sed credit se pio exiguu evadere: aliter non ista fecisset. Et quidem si non est parat: manifestu est finis fratris Egi. et Pisa. quod non est absolutus a peccato. Sed quid si Henricus remittat ei quinquaginta: nunquid erit absolutus a debito restituendi: Ad hoc dico quod ad absolutoz ab hoc debito nihil differt utrum esset parat nec ne. quod ista absolutione non dependet a voluntate vel dispositio spoliantis: sed spoliati. Igitur frater Berardus sensis ordinis Ere. tenet quod siue sit parat siue non sit: nulla via mudi potest liberari nisi restituatur. et ad hoc facit septem rationes quod nullus sunt momenti. Glosa autem in regula Peccatum: ut quod est liberat Lauren. aut de ridol. in tractatu de vias: ut quod est liberat: si pecunia erat parata: non aliter. Quidam alij tradunt quod est liberat si pecunia erat parata et sic obligata. Joann. autem Andrei in predicta regla dicit: quod est liberat est solu ille quod erat patitur reddere. Veritas ista est quod modicorum sententie creditorum ille est liberat quod dicitur. q. latifida. co. g. l. i. et satisfacit quod est desiderium impletum creditoris: etiam non soluat. Et ro est: quia remittere est donare. ideo creditor sicut potest donare suum: ita potest etiam remittere. Et eo modo quod tenet aliquod donatio: tenet etiam ista remissio. Ut finis Pisa. et frater Egi. et Ray. et Alanus et curius. Participas mutuus: non obstat. non magis

ca. Quaque extra de viis: et Hostiensis in sum. iste est liberat: occurrit tribus. Primum est quod ad hoc creditorum non inducit fraudem: si inducit mercatores omnides se fratros et satisfacere non posse cum possint. Et secundum quod nec vi. Et tertium quod nec desperatione: quod cogitavit se nunquam aliquid habiri. Et hoc tertium ego intelligo quod ista despicio causam ab ipso debitore indebet posita quia fingit se non posse quod potest: vel quia dicit se non velle facere quod debet: sine fingat siue non. Quando vero inducit ex ipsa rationabili consideracione creditorum est liberatus etiam sine tertio: immo hoc facit remissionem esse magis voluntaria et magis misericordia: ut patet speculantibus.

Elice igitur conclusiones.

Primo. Qui non est paratus restituere per remissionem creditoris: non est absolutus a pto: nec absolutus potest nisi mutetur.

Secunda. Siue autem intendat restituere siue non: est liberatus a debito restituendi causa fraude et vi et desperatione.

Tertia. Imo et cessante fraude et vi per eis etiam ad illius despiciendum ipsum ipse ea in debite non caussauerit.

Quarta. Qui anteq. soluat unam partem vult pacisci expesse vel virtualiter alicuius intendit: non est securus se esse liberatus: quod creditor inducit ad desperandum indebitum. unde nec libere remittit: sed ne perdatur totum et ceterum.

Casus. l.

Verit. l. Utrum aliqui teneant aliquid restituere quod non accepérunt: Ad hoc responsum est Petrus et Archieps et Ray. et summa consensu. li. q. ti. v. q. lxxij. et Petrus de pal. lxiij. dist. xv. et Guilielmo et Innocentius et Hostiensis et sanctus Tho. h. q. q. lxxij. et deus coeludit quod sic quia fauores furum teneant restituere et q. iij. qui consentit. Qui autem teneantur: sancus Tho. Innocentius et Hostiensis et Alanus et Guilielmo et alii declarant per hos versus. Iustus. coistitutus. confusus. palpo. redi-

De questiōibus impertinētibus

*festas. Expositio autem eorum secundum deos missis
est sub hac maxima copulativa. I. Quicunque
dedit causas sine quibus sublati ois alieni rei
participando in criminie; vel non obviando eis
teneret ex officio vel ex iudicio; tenet in soli-
lido sicut certi participates tenent quantum
habuerunt. Et si quis rem habuit restituere;
deos sunt liberati; sicut si solutus quod non habu-
it; eidem tenet principales in damnis. Sed
ut elucideat maxima; declarem ypsilon secundum
expositionem communis omnium predicatorum.*

Iustiss. i. qui iubet: p̄cipalit tenetur: et se
cūdario q̄ accipit. Et itellige idem siqs ra
tum habuit quod suo noie gestū est: quia
ratibatiro comparat mandato. extra de
regu. i.u. ratibatiro. l.i. v. **L**onſiliū. s. ex q̄
secū est dāmmū: nō aliter. Ad h̄ reducit
cū q̄ dat 2ſiliū de collecta in p̄udicū et
clesiāz sine licētia pape. extra de ſen. excō.
nō erit. Idem est fm. Petri de palu. de cō
ſiliū viure: et de aduocātē dāre maliū ſili
ū etiā ex ignorantia. Idem est fm. Ri
char. de ſilio nō reſtituedi vel q̄lterūq̄
damniſicādi ſcient vel ignorantia crassa.
Argumentū de ſen. excō. ca. nuper. in glo
ſa. Idem est fm. Duran. de 2ſitoribz et
cōſulorbz inq̄ ſtatutor in dāmmū aliſ
cu. Idem eriā est fm. Archie. de nota
riis: qui deſtruit vel occultat instrumēta
vel teſtamenta unde ſequat dāmmū: q̄ te
nef inſolidū. **L**oſenius q̄ qdem ſi ſit ſine
q̄ nō tenet inſolidū: al's autē p̄ rata rei ra
pe vel dāmmū illati: ita tñ fm. Innocen. et
Hofſten. q̄ q̄ ſuit ſtrenuo: magis tenet.
Palpo. i. adulatoꝝ: ad qđ fm. Archie. peti
ter etiā ſit derisor. talis tenet inſolidū
ſi pda ſecuta eft ex ſua laſte vel irriſione.
Recurſus. i. recepiro latronū vel rei rā
pe: qui tenet inſolidū quādo iuuat per h̄
furū: vel impedit reſtitutioꝝ fm. Petri
Sed itellige quādo ſine h̄ nō fuifſer fa
ctū furtū: aut fuifſer facra reſtitutioꝝ. Par
cipiās. f. in crūmīe associādo. Eſi ſine eo
nō fuifſer facrum: tenet inſolidū. ſed ſi fu
ifſer faciū et tantū faciū: tenet debito ta
ntū. **U**n fm. Ray. q̄n plures ſimil vadiunt
q̄ nō ier vñ ſine alio: q̄libet tenet in
ſolidū: alit ſec. **A**rgumentū ad hāc diſti
ctionē extra de ſen. excō. c. in alia. **D**ur
iez q̄ vider fieri maleſiquz et rater. Hic ſi

tenet ex officio obuiare: tenet insolidū fm
Archiepis. nō alit. Nō obstat: q̄ tenet ins-
olidū quālo ex officio incubit obstarē, q̄
si habet misstrare iusticiā. Nō manifes-
tas post faciū tenet insolidū. si sit official.
nō alit fm Archie. nisi vocet iū iudiciorū;
qz tūc tenet insolidū mur⁹ z nō obstatā z
nō manifes- sicut official tenet in iudic-
cio. q̄ ex. ra. Argumētū. x. q. in. q̄. ls. sed
intelligo qn̄ sine piculo psone yl stat⁹ po-
test obuiare.

Elice velutines.
Prima. *Quuncunq; vnq; q; tenet pncipaliter/nō vult restituere: restitutio n̄cubite ei q; tenet secundario: cui postea tenet is q; pncipali tenebat.*

Scda. Qui iubet tenet isolidū et pncis
palit: et quod exequit secundario: quod intelligo ni
li res remaserit penes exequente

*Lertia. Qui dedit filium vel sensu si-
ne quod non tenet insolitus secundario, exeqns
pro quo habuit principaliter*

Quarta. Adulat or sine q̄ nō: tenet seq̄
cūdario insolūdī: s̄z p̄ncipalit̄ exeq̄ns
Quinta. Receptor or rei vel furis sine
q̄ nō: tenet insolūdī secūdario: sed fur p̄n/
cipaliter

Sexta. Associas sine nō:tenet insolu-
ditū secūdario q̄ ad partes que socios cō-
tigerūt: sed p̄ncipaliter q̄ a: i: suā vnu:quis
q̄ sevetur.

Septima. Dur' z nō obſtās z n̄ ma-
nifestās. ſi ſit official' tenet in ſolidū ſecun-
dario: al's nō niſi ſit i iudicio.

Octava. Nō tenet officia' cum pículo
sue psone v'l'stat⁹ suare aliū indemnē in
psona v'l'statu

Nona. Quoties is q̄ habuit rē restitu⁹
t: oss̄ simp̄r sūc liberati

Erasus [1]

Verit. l*j*. an sit me
q **l*v* ieiunare annūciationē in
sabbato q*s* sexta feria vel die
occurrētis vigilie Ad h*d*ieos
p meli⁹ est in sexta feria: q*d* p*b* auctor*i*
ate sci **Elinc.** Itē rōne. Hā ve p*r*z. q*n*. q*q*.
elv*v*. ar. it*th*. ad. v. q*d*da ē ieiuniū luer⁹
q*d*da exultatiōis. Hoc aut*i* ieiuniū videt**